

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wstęp do językoznawstwa, PG_00139169						
Kierunek studiów	Filologia germańska (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2024/2025		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS			4.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Germańskiej -> Zakład Języka Niemieckiego i Translatoryki						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Anna Socka					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Anna Socka					
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0							
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach		Praca własna studenta		RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0		68.0		100
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie z podstawową wiedzą o języku ogólnie, w szczególności zaś o języku niemieckim, umożliwiającą refleksję nad strukturą języka i jego funkcjonowaniu w różnych zakresach komunikacji. W tym celu konieczne jest zapoznanie z subdyscyplinami językoznawczymi, otwierającymi różne spojrzenie na język i zróżnicowane podejścia metodologiczne.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FGL3_U10] Ma umiejętność merytorycznego uzasadniania formułowanych tez, potrafi krytycznie wykorzystać poglądy innych autorów, formułować wnioski oraz komunikować je zróżnicowanym kręgom adresatów.	wykorzystuje poznane podejścia i metody językoznawcze do rozwiązywania konkretnych przypadków szczegółowych, formułuje rozwiązania i argumenty na ich rzecz	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FGL3_U11] Potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny w języku niemieckim, wykorzystując różne kanały i techniki komunikacyjne.	potrafi używać w sposób precyzyjny i spójny języka specjalistycznego podstawowych dyscyplin językoznawstwa	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FGL3_W01] Zna specyfikę przedmiotową i metodologiczną filologii oraz rozumie jej znaczenie wśród nauk humanistycznych i w procesie kształtowania kultury.	zna specyfikę przedmiotową i metodologiczną językoznawstwa germańskiego oraz rozumie jego pozycję wśród nauk humanistycznych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FGL3_W06] Ma uporządkowaną i zaawansowaną wiedzę ogólną obejmującą niemiecką terminologię, teorię i metodologię z zakresu językoznawstwa.	ma uporządkowaną i zaawansowaną wiedzę ogólną obejmującą wybrane teorie i metodologie dyscyplin językoznawczych (semantyka, pragmatyka, fonologia, morfologia, składnia, dyscypliny stosowane)	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FGL3_W10] Zna i rozumie główne kierunki językoznawstwa.	zna i rozumie podział językoznawstwa na dyscypliny ze względu na przedmiot, aspekt i metody badawcze a także zna i rozumie główne kierunki językoznawstwa	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FGL3_W03] Zna i rozumie terminologię językoznawczą w języku niemieckim.	zna i rozumie podstawową terminologię językoznawczą w języku niemieckim	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FGL3_W14] Rozumie kwestię różnorodności źródeł informacji, rozumie kompleksowość natury języka, jego złożoności, ze sposobów funkcjonowania języka w różnych zakresach komunikacji oraz zmienności historycznej znaczeń w języku niemieckim.	zdaje sobie sprawę ze złożoności formalnej języka oraz różnorodności sposobów jego funkcjonowania w różnych zakresach komunikacji, a także ze zmienności historycznej języków	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FGL3_K01] Ma świadomość swojej wiedzy i swoich umiejętności, podchodzi krytycznie do odbieranych i pozyskiwanych treści.	ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności w zakresie językoznawstwa, podchodzi krytycznie do treści dotyczących języków, w tym języka niemieckiego, publikowanych np. w mediach	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FGL3_K02] Jest gotów do nawiązywania kontaktów i zwrócenia się o pomoc, kiedy do rozwiązania problemu potrzebna jest wiedza eksperta.	jest w stanie ocenić, kiedy do rozwiązania problemu potrzebna jest wiedza eksperta z określonej dziedziny językoznawczej i zwrócić się o pomoc lub dotrzeć do odpowiedniej literatury przedmiotu.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu	<p>1. Językoznawstwo jako nauka. Język jako zjawisko przyrodnicze, społeczne, kulturowe. Czy istnieją języki zwierząt?</p> <p>2. Przegląd subdyscyplin językoznawczych i zakresów ich zainteresowań (fonologia, morfologia, składnia, semantyka, pragmatyka, tekstologia). Językoznawstwo stosowane (psycholingwistyka, neurolingwistyka, socjolingwistyka, komputerowe przetwarzanie języka).</p> <p>3. Językoznawstwo a semiotyka. Pojęcie znaku i rodzaje znaków. Litera jako znak. De Saussure'a definicja znaku językowego. Język jako system znaków. Podejście synchroniczne i diachroniczne.</p> <p>4. Semantyka: co to jest znaczenie? Znaczenie intensjonalne i ekstensjonalne, denotacja i konotacja, relacje semantyczne, pole semantyczne, teoria prototypów.</p> <p>5. Pragmatyka, czyli język w działaniu. Teoria aktów mowy, wyrażenia performatywne, akty bezpośrednie i pośrednie. Nieporozumienie jako nieudany akt mowy. Implikatury konwersacyjne.</p> <p>6. Fonetyka vs. fonologia. Co to jest fonem? Fonem vs. głoska vs. litera (alfabet łaciński vs. alfabet fonetyczny IPA). Opozycja fonologiczna, cechy dystynktywne, alofon.</p> <p>7. Morfologia: Co to jest morfem? Morfem jako znak w sensie de Saussure'a, rodzaje morfemów, morfemy fleksyjne i słowotwórcze.</p> <p>8. Składnia: Z czego składają się zdania? Składniki bezpośrednie. Rodzaje fraz. Główne podejścia do analizy zdania niemieckiego (Stellungsfeldermodell, teoria walencji, gramatyka generatywna).</p> <p>9. Lingwistyka tekstu: Co to jest tekst? Spójność tekstu (anafora, katafora, konektory, deiksa). Taksonomia tekstów.</p> <p>10. Socjolingwistyka, czyli język a społeczeństwo. Warianty języka zależne od płci, grupy społecznej, geografii (socjolingwistyka a dialektologia).</p> <p>11. Skąd językoznawca bierze teksty, które bada? Językoznawstwo korpusowe, przykładowe korpusy, ilościowe i jakościowe metody analizy danych korpusowych.</p> <p>12. Warsztat językoznawcy: słowniki, leksykony, zasoby cyfrowe. Język przedmiotowy a metajęzyk. Niemiecki układ klawiatury.</p> <p><i>Zasadniczo wszystkie treści wykładu podawane są zarówno w języku niemieckim jak i w polskim.</i></p>											
Wymagania wstępne i dodatkowe												
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Sposób oceniania (składowe)</th> <th>Próg zaliczeniowy</th> <th>Składowa oceny końcowej</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ww. test pisemny lub trafne wypowiedzi w trakcie wykładu konwersatoryjnego</td> <td>51.0%</td> <td>10.0%</td> </tr> <tr> <td>test pisemny</td> <td>51.0%</td> <td>90.0%</td> </tr> </tbody> </table>	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	ww. test pisemny lub trafne wypowiedzi w trakcie wykładu konwersatoryjnego	51.0%	10.0%	test pisemny	51.0%	90.0%		
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej										
ww. test pisemny lub trafne wypowiedzi w trakcie wykładu konwersatoryjnego	51.0%	10.0%										
test pisemny	51.0%	90.0%										
Zalecana lista lektur	<p>Podstawowa lista lektur</p> <p>Uzupełniająca lista lektur</p>	<p>Busch, Albert / Stenschke, Oliver, 2007. Germanistische Linguistik. Tübingen: Gunter Narr.</p> <p>Grzegorzczukowa, Renata 2007/2021: Wstęp do językoznawstwa. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.</p> <p>Morciniec, Norbert 2020: Wprowadzenie do językoznawstwa germańskiego. Wrocław: Atut.</p> <p>Propädeutische Grammatik (ids-mannheim.de).</p> <p>Vater, Heinz 2015. prowadzenie do lingwistyki. Wrocław: Atut.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gross, Harro 1998: Einführung in die germanistische Linguistik. München: iudicium. • Kupiec, Marc / Schmidt, Thomas 2018: Korpuslinguistik. Berlin: de Gruyter. • Linke Angelika/Nussbaumer Markus/Portmann Paul, 2004: Studienbuch Linguistik. Tübingen: Niemeyer. • Lyons John, 1975: Wstęp do językoznawstwa. Warszawa: PWN. • de Saussure, Ferdinand 2002: <i>Kurs językoznawstwa ogólnego</i>. Warszawa: PWN. • Vater, Heinz, 2002: Einführung in die Sprachwissenschaft. München: Fink. 										

	Adresy eZasobów	Podstawowe https://www.academia.edu/44126498/Wprowadzenie_do_j%C4%99zykoznawstwa_niemieckiego - Morciniec, Norbert 2020: Wprowadzenie do językoznawstwa germańskiego. Wrocław: Atut. https://grammis.ids-mannheim.de/progr@mm - Propädeutische Grammatik Adresy na platformie eNauczanie:
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	1. Czym różni się nauka od nienaukowego poznania świata? 2. Czy istnieją języki zwierząt? Stanowisko Noama Chomskiego. 3. Działy językoznawstwa (centralne i interdyscyplinarne / stosowane) 4. Langage, langue, parole wg F. de Saussurea 5. Definicja znaku. Rodzaje znaków wg Peircea (charakterystyka, przykłady)	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.